

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Юрій ОСТАПЕЦЬ/
«28» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** зі спеціальності 012 Дошкільна освіта, освітньої програми «Дошкільна освіта».

Укладач: Шніцер Марія Михайлівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії факультету суспільних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол № 12 від 27 червня 2024 року

Завідувач кафедри Василь ЛЕВКУЛИЧ

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від 27 червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин –90	2-й	2-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4 самостійної роботи студента – 2,6	3-й	3-й
	Лекції:	
	24	6
	Практичні (семінарські):	
	20	-
Форма підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	Самостійна робота:	
	46	84

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни ОК 4. «Філософія» є забезпечення майбутніх спеціалістів необхідними знаннями найперших життєвих орієнтирів, оволодіння свідомими засобами самовизначення людини у світі, формування гуманістичних цінностей, дати студентам даної спеціальності цілісне уявлення про особливість філософського знання, специфіку вирішення філософією універсальних проблем людського існування, які хвилювали і продовжують хвилювати людство, розкрити творчу роль філософії в сучасній культурі загалом і науці зокрема. Продемонструвати шляхи духовного зростання особистості і сформувати відповідальне ставлення до іншої людини та її цінностей.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», вивчення дисципліни сприяє формуванню в студентів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами, в тому числі міжкультурної взаємодії.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни ОК 4. «Філософія» є самостійним компонентом і не потребує попереднього вивчення інших дисциплін.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН 2
Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.	ПРН 9
Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.	ПРН 12
Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами вищої освіти після опанування навчальної дисципліни «**Філософія**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти філософію, як систему знань, що відображає розуміння людством основних принципів власного буття, буття природи і суспільства. Знати предмет дисципліни, її структуру, коло проблематики, поняттєво-категоріальний апарат та значення для розвитку гуманітарних та суспільних наук, розуміти яке місце займає філософія в системі загальнолюдської та української культури.	ПРН 1
Вміти знаходити необхідну інформацію та застосовувати її в професійній діяльності. Володіти навичками аналізу та критичного мислення. Застосовувати їх в практичній діяльності. Здійснювати критичний аналіз першоджерел, як філософського так і професійного спрямування.	ПРН 2
Знати основні історичні етапи розвитку філософії, представників, джерела, вміти їх характеризувати, визначати особливості та	ПРН 9

взаємозв'язок різноманітних ідей, концепцій, теорій та парадигм. Вміти вести дискусії, формулювати та відстоювати власну думку при спілкуванні, вільно володіти системою понять і категорій, що відображають особливості людського буття.	
Розуміти цінність та особливості духовної діяльності людини, її роль в розвитку особи та суспільства, значення для формування розвиненої цілісної особистості, яка в своїй діяльності спирається на гуманістичні цінності та на основі цього будувати співпрацю з колегами, батьками та дітьми.	ПРН 12
Знати і розуміти роль діяльності у розвитку людства загалом та особливості її впливу на формування людської особистості. Розуміти взаємозв'язок між різними видами діяльності. Розуміти особливості і значення української духовної спадщини для формування національної свідомості особистості.	ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- залік;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Філософія» передбачене застосування як академічних, традиційних, так і проблемно-орієнтованих, інноваційних інтерактивних навчальних технологій. У процесі виконання студентом самостійної роботи перевага надається ініціативному самонавчанню, що дозволяє студенту в межах загальних тем обирати і досліджувати проблемні питання за інтересами.

При викладанні дисципліни «Філософія» застосовуються як традиційні, так і інноваційні та інтерактивні форми занять: проблемна лекція, лекція-конференція, семінар-дискусія, семінар-конференція. Метою таких форм навчання є формування та удосконалення: навиків творчого осмислення інформації та креативних підходів до її презентації; вміння правильно висловлюватися й аргументувати власну думку; здатності до конструктивного діалогу; критичного мислення, особистісних характеристик (толерантність, комунікабельність, повага до альтернативної думки) тощо.

Перевірка рівня навчальних досягнень студентів з дисципліни «Філософія» здійснюється на основі результатів **поточного, модульного та підсумкового (залік) контролів.**

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

За умов кредитної технології навчання контроль успішності студентів поділяється на:

- **поточний контроль**, який здійснюється викладачем безпосередньо в ході вивчення дисципліни на лекціях (фронтальне опитування), практичних заняттях (усний, письмовий, комбінований, тестовий, практичний, презентація).

Оцінюються:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях, вміння аргументувати власну позицію;
- виконання практичних завдань;
- контрольні тестування;
- підготовка усних доповідей;
- підготовка презентації та її захист.

Максимальна оцінка поточного контролю становить 50 балів.

- **модульний контроль успішності**, який здійснюється з метою оцінки рівня засвоєння студентом програми навчальної дисципліни (письмове тестування).
- **підсумковий семестровий контроль**: 100 % семестрової оцінки. За умови успішного виконання у визначені терміни усіх форм роботи протягом вивчення дисципліни студент складає залік шляхом накопичення балів (автоматично).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

T1	T2	T3	T4		Модульна контрольна робота	Сума
14	12	12	12		50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

T5	T6	T7	T8	T9	Модульна контрольна робота	Сума
10	10	10	10	10	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Семінарські заняття	5	10	5	10
Самостійна робота	2	10	2	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	2	10	2	10
Есе	2	10	2	10
Реферат	1	5	1	5
Доповідь з презентацією	2	5	2	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів. Бали, отримані студентом, конвертуються в підсумкову оцінку з дисципліни у відповідності до шкали оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

«відмінно»	студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок
«добре»	студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного
«задовільно»	студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
«незадовільно»	студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Філософія, її коло проблем

Філософія та світогляд. Світогляд і світовідчуття, світосприйняття і світорозуміння. Життєво-буденний та теоретичний світогляд. Історичні типи світогляду: міф, релігія, науковий світогляд, філософський світогляд. Специфіка філософського світогляду, його причини виникнення. Місце філософії в системі культури. Філософія і наука. Основні теми філософських роздумів: світ і людина, сутність і зміст людського існування.

Тема 2. Предмет та функції філософії

Предмет філософії. Концепції походження філософії. Філософія як дослідження світоглядних проблем засобами раціонального мислення. Основне коло філософських питань. Основне питання філософії. Головні напрями у філософії. Проблема методу в філософії як теоретичне узагальнення прийомів і засобів пізнання та його історичного досвіду. Діалектика і метафізика.

Функції філософії. Світоглядна, гносеологічна, методологічна, аксіологічна, евристична та ін. функції філософії. Соціальна спрямованість філософського знання. Сутність загальнолюдських цінностей у філософії. Людина як найвища цінність. Місце й роль філософії у сучасному суспільному житті.

Тема 3. Філософський зміст проблеми буття

Філософський зміст категорії «буття». Співвідношення категорій «буття», «субстанція», «матерія». Характеристика буття як філософської категорії. Поняття буття, його історичний генезис. Основні форми буття. Буття речей, процесів і станів природи. Буття людини як фундаментальна проблема філософії. Суспільне та індивідуальне буття. Проблема єдності світу.

Філософський зміст категорії «матерія». Формування і розвиток науково-філософського поняття матерії. Філософське визначення категорії «матерія». Сучасна наука про складну систему організації матерії та її властивості.

Спосіб та форми існування матерії. Рух як спосіб існування матерії. Саморух – вияв внутрішньої активності матерії. Види руху. Простір і час як форми існування матерії.

Властивості простору і часу. Сучасні природничо-наукові теорії простору і часу і їх філософське значення.

Тема 4. Свідомість: її походження і сутність

Проблема свідомості в історії філософії. Матеріалізм, ідеалізм та дуалізм щодо розуміння природи свідомості.

Виникнення і генезис свідомості. Сучасні наукові уявлення на виникнення і розвиток свідомості. Генезис форм відображення на неорганічному, органічному та соціальному рівні розвитку матерії. Характер відображення. Передумови виникнення свідомості. Свідомість і мислення. Мислення і мова.

Сутність та структура свідомості. Рівнева структура свідомості: несвідоме, підсвідоме, усвідомлення, надсвідоме, самосвідомість. Структура свідомості за компонентним складом: знання, пам'ять, норми, цінності, самосвідомість, воля,

емоції і почуття. Структура свідомості за суб'єктивним складом: індивідуальна, групова, етнічна, класова, масова, суспільна, загальнолюдська.

Творча активність свідомості та її основні функції. Творчий характер свідомості. Пізнавальна, акумулююча, аксіологічна, творча, комунікативна та ін. Функції свідомості.

Модуль 2.

Тема 5. Діалектика та її альтернативи

Історичні форми і особливості діалектики. Зародження діалектики. Історичні форми діалектики: антична діалектика, діалектика середньовіччя, діалектика Нового часу, діалектика класичної німецької філософії, марксистська діалектика, сучасні західноєвропейські ірраціоналістичні концепції діалектики. Альтернативи діалектики.

Поняття діалектики, її основні принципи. Діалектика як один із методів філософії. Принципи розвитку і зв'язку, принцип конкретно-історичного підходу у вивченні явищ, принцип виявлення основної ланки у ланцюгу історичних подій, принцип єдності історичного і логічного, абстрактного і конкретного та ін.

Категорії діалектики. З історії вчення про категорії. Про співвідношення філософських категорій і понять спеціальних наук. Основні категорії діалектики: одиничне, особливе, загальне; зміст і форма; причина і наслідок; необхідність і випадковість; можливість і дійсність; система, елемент, структура.

Закони діалектики. Гносеологічна природа закону. Закон єдності і боротьби протилежностей. Закон взаємопереходу кількісних і якісних змін. Закон заперечення заперечення.

Тема 6. Пізнання як предмет філософського аналізу

Гносеологічна проблема в історії філософської думки. Пізнаваність світу і його законів в історії філософії. Агностицизм.

Поняття пізнання і його змістовні складові. Основні принципи теорії пізнання. Рівні та форми пізнання. Види пізнання. Процес пізнання та його елементи: суб'єкт пізнання, об'єкт пізнання, посередники пізнання (засоби пізнання як матеріального так і ідеального характеру).

Практика як специфічно людський спосіб освоєння світу. Поняття практики. Види практичної діяльності. Функції практики.

Проблеми істини у філософії. Об'єктивність істини. Абсолютна та відносна істина. Конкретність істини. Форми істини (буденна, наукова, моральна та ін.) Сучасні концепції істини (релятивізм і догматизм). Критерії істини.

Тема 7. Суспільство як предмет філософського аналізу

Поняття суспільства. Основні підходи до розуміння суспільства: натуралістичні, соціальний дарвінізм, органічна школа, расово-антропологічні школи, ідеалістичні концепції, історико-матеріалістичні. Суспільні відносини. Сфери суспільного життя.

Суспільство і природа. Природа як об'єкт філософського аналізу. Географічне середовище та його роль у житті суспільства. Екологічні проблеми, засоби їх розв'язання. Народонаселення – передумова та суб'єкт історичного процесу.

Людина як предмет філософського аналізу. Проблема людини в філософії. Діяльність як основа людського буття. Структура людської діяльності. Антропосоціогенез. Єдність природного і соціального в людині. Проблема смерті

та безсмертя людини у філософському світогляді. Сенс життя людини. Людина, індивід, індивідуальність, особистість.

Тема 8. Роль науки в інформаційному суспільстві

Сучасний зміст та історичний розвиток поняття інформаційного суспільства. Людина і наука в інформаційному суспільстві: екологічні, демографічні, економічні, організаційні, світоглядні, морально-ціннісні та інші перспективи й наслідки комп'ютеризації (Белл, Тоффлер, Масуда, Мак-Люен та ін.). Генеза Homo intelligentens (Й.Масуда). Специфіка процесів інформатизації сучасного українського суспільства та його наукової сфери.

Інформаційна складова сучасної науки. Процеси створення, накопичення, всебічної оцінки, розповсюдження, сприйняття і використання інформації: науково-методологічні, економічні, соціально-політичні, екологічні, світоглядно-ціннісні, етнокультурні, моральні виміри та перешкоди. Перспективи оптимізації інформаційного обміну між різними галузями науки. Інформаційна складова загальної, виробничої, творчої культури та професійної майстерності сучасного вченого, підприємця, висококваліфікованого спеціаліста виробництва.

Тема 9. Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів

Сутність цивілізації та цивілізаційного розвитку. Типи цивілізацій та критерії їх поділу.

Комп'ютеризація сучасного суспільства та науки, її перспективи. Суспільний прогрес і глобальні проблеми сучасності. Концепція суспільного прогресу та його критерії. Сутність і перспективи науково-технічного прогресу. Глобальні проблеми сучасності. Вирішення екологічних проблем сучасної цивілізації.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	У тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Філософія, її коло проблем	10	2	2			5
Тема 2. Предмет та функції філософії	9	2	2			5
Тема 3. Філософський зміст проблеми буття	16	6	4			8
Тема 4. Свідомість: її походження і сутність	10	2	2			5
<i>Модульна контрольна робота</i>	2					
<i>Разом за модуль</i>	45	12	10			23
Модуль 2						
Тема 5. Діалектика та її альтернативи	10	2	2			5
Тема 6. Пізнання як предмет філософського аналізу	8	2	2			4
Тема 7. Суспільство як предмет філософського аналізу	9	4	2			5
Тема 8. Роль науки в інформаційному суспільстві	9	2	2			5
Тема 9. Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	9	2	2			4
<i>Модульна контрольна робота</i>	2					
<i>Разом за модуль</i>	45	12	10			23
Разом	90	24	20			46

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	У тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Філософія, її коло проблем	12	2				10
Тема 2. Предмет та функції філософії	10	2				10
Тема 3. Філософський зміст проблеми буття	12					10
Тема 4. Свідомість: її походження і сутність	10	2				10
<i>Модульна контрольна робота</i>						
<i>Разом за модуль</i>	<i>44</i>	<i>6</i>	<i>0</i>			<i>40</i>
Модуль 2						
Тема 5. Діалектика та її альтернативи	8					8
Тема 6. Пізнання як предмет філософського аналізу	8					10
Тема 7. Суспільство як предмет філософського аналізу	12					10
Тема 8. Роль науки в інформаційному суспільстві	10					8
Тема 9. Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	8					8
<i>Модульна контрольна робота</i>						
<i>Разом за модуль</i>	<i>46</i>	<i>0</i>	<i>0</i>			<i>44</i>
Разом	90	6	0			84

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Філософія, коло її проблем	2	
2.	Предмет та функції філософії	2	
3.	Філософський зміст проблеми буття	4	
4.	Свідомість: її походження і сутність	2	
5.	Діалектика та її альтернативи	2	
6.	Пізнання як предмет філософського аналізу	2	2
7.	Суспільство як предмет філософського аналізу	2	
8.	Роль науки в інформаційному суспільстві	2	
9.	Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	2	
10.	Модульна контрольна робота		
	Разом	20	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Філософія, коло її проблем	5	10
2.	Предмет та функції філософії	5	10
3.	Філософський зміст проблеми буття	8	10
4.	Свідомість: її походження і сутність	5	10
5.	Діалектика та її альтернативи	5	8
6.	Пізнання як предмет філософського аналізу	4	10
7.	Суспільство як предмет філософського аналізу	5	10
8.	Роль науки в інформаційному суспільстві	5	8
9.	Перспективи цивілізації на тлі сучасних викликів	4	8
10.	Модульна контрольна робота		
	Разом	46	84

6.5 Індивідуальні завдання

У межах навчальної дисципліни «Філософія» індивідуальна робота студента є варіативною і включає наступні завдання:

1. конспект із теми за заданим планом або планом, який студент розробив самостійно;

2. ведення словника термінів;
3. конспект першоджерел;
4. підготовка усної доповіді, реферату, презентації або есе з окремої теми, питання чи вузької проблематики, яку студент узгоджує з викладачем.
5. підготовка проєктів з соціально-філософської проблематики тощо

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

ПК (IntelPentium 3,2 GHz/1GB/ 160GB/ Монітор 15" TFT), проектор EPSON EB-S6.
Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MSOffice 2010, MS Windows XP), система електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бичко І., Ярошовець В., Бугров В. Філософія. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 648 с.
2. Ворбертон Найджел. Коротка історія філософії. Пер. Анна Марховська. К.: Наш формат, 2023. 224 с.
3. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Філософія. Харків: Право, 2023. 424 с.
4. Петрушенко В.Л. Філософія: навч. посібник. Львів: Новий світ, 2011. 648 с
5. Сандюк Л.О. Основи філософії. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 412 с.
6. Філософія: підручник / В.С.Бліхар, М.М.Цимбалюк, Н.В.Гайворонюк, В.В.Левкулич, Б.Б.Шандра, В.Ю.Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
7. Філософія: Навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів./ кол.авторів, кер.автор.кол. А.О,Приятельчук. Київ, 2021. 560с.
8. Філософія [Електронний ресурс]: навч.посібник/ Ю.М.Вільчинський, Л.В.Северин-Мрачківська, О.Б.Гаєвська та ін. Київ:КНЕУ, 2019. 368 с.

Допоміжна

1. Аристотель. Метафізика. Пер. О.Панича. Київ: Темпора, 2022. 848 с.
2. Білодід Ю.М. Філософія. Український світоглядний акцент: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Кондор, 2006. 358 с.
3. Блецкан М.І., Логойда В.М. Філософія: онтологія, гносеологія, діалектика: Курс лекцій, Ужгород, 2002. 216 с.
4. Волинка Г.І. Філософія Стародавності і середньовіччя в освітньому контексті: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. К.: Вища школа, 2005. 544 с.

5. Воронкова В.Г. Філософія: Навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2004. 464 с.
6. Г' Юм Д. Трактат про людську природу. К., 2003
7. Гусєв В.І. Західна філософія Нового часу. XVII–XVIII ст.: Підручник. К.: Либідь, 2000. 368 с.
8. Гусєв В.І. Історія західноєвропейської філософії XV–XVII ст. Курс лекцій: Навч. посібник. К.: Либідь, 1994. 256 с.
9. Декарт Р. Міркування про метод, щоб правильно спрямувати свій розум і відшукати істину в науках / Пер. з фр. В. Андрушка і С. Гатальської. Київ: «Тандем», 2001.
10. Дьюї Дж. Моральні принципи в освіті / Пер. з англ. Мирослава Олійник. Львів: Літопис, 2001.
11. Історія філософії: Підручник / За ред. В.І. Ярошовця. К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. 774 с.
12. Камю А. Міф про Сізіфа. // Альбер Камю. Міф про Сізіфа. Бунтівна людина / Пер. з фр. О. Жупанський. Харків: Фоліо, 2022.
13. Кант І. Критика практичного розуму. / Пер. з нім.: Ігор Бурковський. Київ: Юніверс, 2004.
14. Кант І. Критика чистого розуму. К.: Юніверс, 2000. 504 с.
15. Ніцше Ф. По той бік добра і зла. Генеалогія моралі. / Пер. з німецької Анатолій Онишко. Львів: Літопис, 2002.
16. Остапець І., Дербак А. Система свободи Б. Спінози / І. Остапець, А. Дербак // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2022. Випуск 43. С. 145-153.
17. Остапець І.Ю., Денисенко В.М., Привалов Ю.О. Свобода як цивілізаційний принцип: Монографія. К., 2016.
18. Платон. Бенкет. Видавництво Українського католицького університету, 2018.
19. Платон. Діалоги. К.: Основи, 1999. 395 с.
20. Ролз Дж. Теорія справедливості. К.: Основи, 2001.
21. Сенека Л.А. Моральні листи до Луцілія. / Переклад з латини Андрія Содомори. Львів: «Апріорі», 2019.
22. Ситник П.К., Дербак А.П. Проблеми формування національної самосвідомості в Україні. Монографія. К.: НІСД, 2004.
23. Сковорода Г.С. Наркісс. Разглагол о том: узнай себе. / Григорій Сковорода. Повне зібрання творів: у 2-х т. К., 1973. Т.1. С. 154-200.
24. Спіноза Б. Етика. Мультимедійне видавництво Стрельбицького, 2015.
25. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник / Під редакцією В. Л. Петрушенка. Львів: «Новий світ-2000», 2020. 492 с.
26. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі. Переклад з англійської Олени Замойської. Харків. 2016.

27. Фромм Е. Мистецтво любові/Пер.В.І.Кучменко. Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2021.
28. Ходанич Ю.М. Ідея любові та милосердя в західній філософській думці ХХ ст. / Вісник Черкаського університету. Серія: Філософія. 2017. № 2. С. 106-112.
29. Шлемкевич М. Загублена українська людина /М.Шлемкевич// Хроніка – 2000. 2000. №39-40. С.317-339.
30. Юркевич П. Серце і його значення в духовному житті людини за вченням слова Божого / П.Юркевич// Хроніка – 2000. 2000. №39-40. С.563-586.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://philsci.univ.kiev.ua/>
2. <http://www.pidruchniki.ws>
3. <http://www.uct.kiev.ua/~sofi/>
4. <http://www.synergetics.org.ua/>